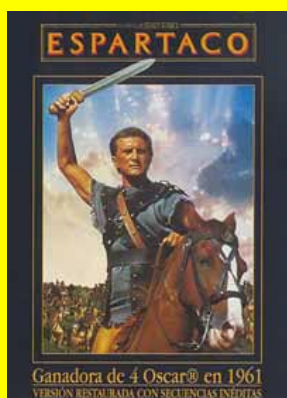

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/espartaco.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 4

"Ningú no pot ser sotmès a esclavitud o servitud: l'esclavitud i el tràfic d'esclaus estan prohibits en totes les seves formes."

Article 4

Prohibició de l'esclavitud.

Espartaco

(Spartacus)

Any: 1960.

Durada: 184'.

Direcció: Stanley Kubrick.

País: EUA.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Pel·lícula basada en la novel·la del mateix títol de Howard Fast, que alhora està basada en la vida de Spartacus, un esclau traci que va dirigir una gran rebel·lió contra Roma (coneguda com la III Guerra Servil, entre els anys 73 i 71 aC); sufocada finalment per les legions romanes, els esclaus que no van morir en el camp de batalla van ser crucificats.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 1, 2, 3, 4, 5, 6... de fet, tots els articles de la Declaració, ja que la imposició de l'esclavitud els nega tots.

Temes: Esclavitud, prostitució forçada, cultura de la violència, pena de mort.

Observacions: La pel·lícula dura tres hores, per tant pot ser indicat passar-ne només alguns fragments. Per exemple: 1) quan estan treballant a la pedrera en condicions molt dures; 2) quan l'amo de l'escola de gladiadors va a la pedrera per comprar esclaus, com si fossin una mercaderia; 3) quan els marquen com si fossin bestiar; 4) quan els ofereixen dones perquè hi tinguin relacions sexuals; 5) quan, un cop derrotats, tots diuen "Jo sóc Espàrtac"; 6) quan els crucifiquen.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Per què es rebel·len els esclaus de la pel·lícula?
- És legítim, en qualsevol època històrica, el recurs a la violència com a via d'alliberament per part de les persones esclavitzades?
- Actualment existeixen formes d'esclavitud?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- La pel·lícula està inspirada en un fet real, la revolta d'esclaus liderada per Espàrtac contra Roma (segle I aC). Les revoltes d'esclaus eren habituals durant antiguitat? Quina postura va adoptar el cristianisme pel que fa a l'esclavitud?
- Aristòtil opinava, com els personatges lliures de la pel·lícula, que perquè una societat funcionés era necessària l'esclavitud. Tots els pensadors de l'antiguitat opinaven el mateix?
- L'amo de l'escola de gladiadors, a la pedrera compra els esclaus com si fossin una mercaderia, amb tota naturalitat, ja que les lleis vigents emparaven aquell tipus de comerç (el mateix feien els negres i els seus clients davant la demanda d'esclaus a les noves colònies americanes entre els segles XVI i XVIII). Quan va deixar de ser legal l'esclavitud?

- Espàrtac era esclau des que va néixer, de quina altra manera es podia arribar a ser esclau durant l'antiguitat?
- A l'escola de gladiadors les esclaves són ofertes als esclaus per al seu gaudi. Elles són doblement esclaves. Buscar situacions actuals en les que es produeixi aquest doble tipus d'esclavitud femenina.
- Quan arriben els nous esclaus a l'escola de gladiadors són marcats amb un ferro roent, com si fossin bestiar. De quina forma eren marcades les persones que eren enviades als camps de concentració nazis?
- La pel·lícula finalitza amb la crucifixió dels esclaus: no es vol només que morin, sinó que a més pateixin abans de morir i siguin contemplats per tothom, amb l'objectiu d'escarmentar i desincentivar eventuales noves revoltes d'esclaus. La pena de mort en l'actualitat en teoria també pretén exercir aquest efecte dissuasori?
- L'escena en la qual Cras parla amb Antonino sobre si prefereix les cloïsses o els cargols es va censurar quan es va estrenar la pel·lícula. Quina consideració tenia la homosexualitat a les societats grega i romana? Quina valoració es pot fer d'una societat actual que censure aquest tipus d'escenes?

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")

[Article 4, contra l'esclavitud](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

■ [Pel·lícules sobre l'esclavitud](#)